

Remissvar

Jernkontorets diarienummer: 16/25

Stockholm 8 maj 2025

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för inkomstskatt och socialavgifter
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer Fi2025/00069

Yttrande över Jernkontorets synpunkter på remitterat delbetänkande "En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna, SOU 2025:3).

Jernkontorets synpunkter på remitterat delbetänkande "En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna, SOU 2025:3).

Jernkontoret är den svenska järn- och stålindustrins branschorganisation. Vi tillvaratar stålindustrins intressen genom att verka för bästa möjliga förutsättningar för verksamheten i Sverige.

Utifrån Jernkontorets perspektiv är det centrala i svensk forskningspolitik att förutsättningar ges för att utveckla det svenska forskningssystemet så att industrin i största möjliga mån bedriver sin forskning och utveckling i Sverige. Detta stärker den svenska industrins internationella konkurrenskraft, här och nu såväl som på lång sikt. En viktig förutsättning för detta är ekonomiska stimulanser för FoU, varför Jernkontoret välkomnar att denna utredning genomförs.

Mot bakgrund av ovanstående är Jernkontorets utgångspunkt att svenska skatteincitament kopplade till forskning och utveckling måste vara internationellt konkurrenskraftiga. Med det sagt vill vi betona att det inte räcker med skatteincitament för att skapa ett forskningssystem i världsklass. Jernkontorets medlemsföretag vittnar återkommande om behovet av en väl fungerande samverkansforskning, där akademi, industri och institut samverkar kring kunskaps- och teknikutveckling. Bilateral forskning, där företag köper forskning av forskningsutförare, är viktig och vanlig i Sverige, men samverkansforskning tillför en annan viktig pusselbit genom att flera företag och forskare då samarbetar i förtroende. För expertskatt och FoU-avdrag gäller samma villkor som för andra politiska åtgärder; goda förutsättningar för forskning skapas genom tydlighet och långsiktighet i regelverket. Detta upplever Jernkontorets medlemsföretag inte tidigare ha varit fallet.

Jernkontorets bedömning är att tydligheten och förutsägbarheten kring regelverken och deras tolkning i och med remitterat förslag bör öka.

Besöksadress
Kungsträdgårdsgatan 10

Telefon
+46 (0)8 679 17 00

E-post
office@jernkontoret.se

Organisationsnr
802001-6237

Postadress
Box 1721, 111 87 Stockholm

Webbplats
www.jernkontoret.se

FoU-avdraget

8.2 FoU-avdragets utformning och storlek ska huvudsakligen inte ändras

Utredningens bedömning: Taket för avdraget och beräkningen av detta tak bör inte ändras. Storleken på avdraget ska inte kopplas närmare till enskilda personer som arbetar med forskning eller utveckling.

Utredningens förslag: Det s.k. arbetstidvillkoret ska förenklas genom att kravet på att en person ska ha arbetat minst 15 timmar per månad med forskning eller utveckling slopas.

Jernkontoret tillstyrker förslaget och delar utredningens bedömning att taket för FoU-avdraget ska ligga kvar på 3 miljoner kr per koncern och kalendermånad, dvs 36 miljoner kr per år och koncern. Detta framför allt eftersom en höjning alternativt slopande av tak skulle innebära stora ökningar av avdragets statsfinansiella kostnad. Det skulle riskera att ske på bekostnad av andra behövliga investeringar i FoU-stimulerande initiativ för att i samverkan mellan akademi och företag utveckla och tillämpa forskning, där strategiska innovationsprogram är ett gott exempel bland flera, och som nämnts ovan är sådana initiativ också viktig för att svensk forskning ska vara internationellt konkurrenskraftig

8.3 Definitionerna av forskning och utveckling ska förtydligas och utvidgas

Jernkontoret tillstyrker förslaget med nedanstående kommentar.

Utredningens förslag: Forskning ska definieras som arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Utveckling ska definieras som arbete med att i kommersiellt syfte ta fram eller förbättra varor, tjänster eller produktionsprocesser genom nya lösningar på vetenskapliga eller tekniska problem.

Jernkontoret instämmer med utredningens analys att nuvarande regelverk och Skatteverkets tolkning av regelverket har skapat otydlighet, oförutsägbarhet och i vissa fall även rättsosäkerhet. Det har i hög grad handlat om det nuvarande kravet på att *utvecklingsarbetet ska vara baserat på forskningsresultat* samt att *FoU-arbetet ska ha bedrivits systematiskt*. Beviskraven har inte varit tydliga och det har därmed varit svårt för företagen att kunna visa att kraven uppfyllts. Vår bedömning och förhoppning är att Skatteverket med stöd av de nya formuleringarna ska kunna ta beslut utifrån ett "helhetsperspektiv". Vi vill också betona betydelsen av att även *produktionsprocesser* inryms i definitionen. Nya produkter och lösningar innebär också nya produktionsprocesser.

Även med de föreslagna definitionerna ser dock Jernkontoret, i likhet med Svenskt Näringsliv och Näringslivets Skattedelegation, NSD, risker för gränsdragningsproblem och bevissvårigheter för företagen. För att syftet med lagstiftningen ska fullföljas, att främja forskning och utveckling, får bevisbördan för företagen inte drivas för långt. Det är orimligt att kräva att skattejuristerna hos Skatteverket och domstolarna fullt ut måste fås att förstå den underliggande tekniska problematik som företagen löser genom sitt FoU-arbete.

Ett särskilt problem med nuvarande lagstiftning är att det har varit och alltjämt är svårt att få FoU-avdrag för mjukvaruutveckling och det är positivt att utredningen betonar att mjukvaruutveckling ska prövas på samma sätt som annat FoU-utveckling.

Med hänsyn till den snabba teknologiska utveckling som sker och därmed behovet av en dynamisk rättsutveckling är Jernkontoret positivt till att delbetänkandet, till skillnad från de

nuvarande förarbetena, ger tydligare riktlinjer för hur bedömningen ska göras. Detta innebär att större hänsyn kan tas till ett helhetsperspektiv, utan att företaget behöver styrka alla detaljer på mikronivå. Det är också viktigt att man i den fortsatta beredningsprocessen utvecklar dessa riktlinjer ytterligare utifrån inkomna synpunkter från remissinstanserna.

I grund och botten borde samtliga svenska myndigheter ha en gemensam definition av vad forskning och utveckling är, en definition som dessutom inrymmer de olika former som FoU-arbete kan ha inom svenskt näringsliv. Detta skulle skapa förutsägbarhet i regeltolkningsfrågan och öka tydligheten kring de regelverk som råder.

8.4 Förfarandet för att göra FoU-avdrag ska inte ändras

Utredningens bedömning: FoU-avdrag ska göras på samma sätt som tidigare, utan något krav på att avdrag får göras först efter en godkänd ansökan eller en registrering. Det ska inte införas en möjlighet till förhandsbesked i fråga om rätten till FoU-avdrag.

Jernkontoret tillstyrker förslaget.

Ett alternativ till det nuvarande deklaraationsförfarandet som utredningen analyserat har varit ett möjligt införande av ett *obligatoriskt ansökningsförfarande* där FoU-avdrag får göras endast efter en godkänd ansökan om att arbetet som ska bedrivas utgör forskning eller utveckling. Detta skulle innebära ökade kostnader för företagen och skulle göra processen mer krånglig. Konflikten i att vänta på besked eller komma i gång snabbt skulle också bli en onödig och riskabel avvägning för företagen.

Vi anser vidare att ett förfarande med förhandsbesked skulle kunna innebära osäkerhet och stora problem, till exempel i det fall att en förhandsansökan innehåller uppgifter som kommer att förändras under tid till dess avdraget ska göras. Då uppstår osäkerhet i det fall avdrag beviljats.

Ett förfarande med förhandsbesked löser inte heller problemet med att Skatteverket saknar kompetens i fråga om tekniska bedömningar som kan behöva göras i ärenden om FoU-avdrag. Denna grundläggande problematik kommer kvarstå, även i ett förhandsförfarande.

8.5 Skatteverket ska ta hjälp av andra myndigheter

Utredningens förslag: Skatteverket ska begära in ett yttrande från en annan myndighet om detta krävs för att bedöma om visst arbete är forskning eller utveckling. Sekretess ska gälla för de uppgifter som lämnas från Skatteverket till den myndighet som ska lämna ett yttrande.

Jernkontoret tillstyrker förslaget att Skatteverket ska begära in yttrande från annan myndighet om det krävs för att avgöra om visst arbete är FoU. Det föreslås inte vara ett remissvång utan det är Skatteverket självt som ska avgöra om en sådan remiss behövs. Jernkontoret anser att om det företag som gjort FoU-avdrag anser att en remiss bör inhämtas ska Skatteverket i möjligaste mån efterfölja denna begäran. Om begäran ändå avslås av Skatteverket anser vi att det i avslagsbeslutet ska anges varför ett remissförfarande ansågs obehövligt. Då aktiviteter i ett forskningsprojekt finansierats av offentliga forskningsfinansiärer borde allt arbete i projektet per definition kunna tolkas som forskning utan vidare utredning, något som rimligen borde effektivisera bedömningsprocessen.

Expertskattereglerna

Expertskatten har stor betydelse för såväl små som stora företags möjlighet att anställa högkvalificerade personer från utlandet. Jernkontoret ser ett stort värde i att expertskattereglerna genom förslagen kan bli tydligare och mer förutsebara och därmed kan öka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Det finns två vägar till expertskatt i Sverige idag, antingen genom *beloppsregeln* eller genom *kompetensregeln*. Reglerna har i vissa fall varit mycket svårbedömda medan de i andra fall varit lätta att tillämpa. Delbetänkandet nämner att bedömningen är enkel när det gäller personer med vissa yrken, bland annat professorer, och när det gäller personer vars kontanta månadslön överstiger ersättningsnivån enligt beloppsregeln.

När det gäller kompetensregeln instämmer Jernkontoret i utredningens bedömning att det ofta varit mycket svårt för företagen att bedöma om en ansökan om skattelättnader enligt kompetensregeln kommer att bifallas. Denna oförutsebarhet innebär att expertskattereglerna i dessa fall inte kan användas i enlighet med sitt syfte.

13.4 Kompetensregeln ska förenklas och förtydligas

Utredningens förslag: Expertskattelättnader ska även fortsättningsvis kunna beviljas för personer med en lön som är lägre än ersättningsnivån i beloppsregeln. Kompetensregeln ska dock **förenklas** och **förtydligas** genom att skattelättnader endast ska kunna beviljas för personer vars arbete till **väsentlig del avser forskning eller utveckling**. Regeln gäller endast om arbetstagaren har en **doktorsexamen** eller **motsvarande erfarenhet** som är av betydelse för arbetsuppgifterna. Däremot ska det inte krävas att det finns betydande svårigheter att rekrytera en jämförbar person i Sverige.

Jernkontoret tillstyrker förslaget att kompetensregeln förenklas och stödjer att den utformas på sådant sätt att

- samtliga personer med *doktorsexamen* och som till väsentlig del arbetar med forskning och utveckling kan beviljas expertskatt.
- även personer med *motsvarande erfarenhet* och som till väsentlig del arbetar med forskning och utveckling kan beviljas expertskatt.

Enligt de nu gällande reglerna omfattades även så kallade *specialister* samt *nyckelpersoner* (till exempel företagsledande personer), som inte nödvändigtvis arbetar med FoU.

Jernkontoret ser fortsatt att dessa experter och nyckelpersoner har stor betydelse för svensk FoU-verksamhet och i många fall indirekt påverkar FoU-intensiteten i landet och därmed vår konkurrenskraft. Det gäller inte minst i nya verksamheter och produktionsanläggningar där nya processer och produktionstekniker krävs i omställningen till hållbarhet.

Jernkontoret avstyrker därför att kompetensregeln enligt det remitterade förslaget endast kommer att omfatta personer som arbetar med FoU. Nyckelpersoner samt personer med specialistkunskaper som dock *inte* arbetar inom FoU kommer enligt förslaget i delbetänkandet att uteslutas från skattelättnad. Utredningen lyfter fram att själva med ovanstående förslag är att kompetensregeln ska förtydligas och förenklas.

13.5 De formella kraven för expertskattelättnader ska sänkas

Utredningens förslag: Kravet på att arbetstagaren inte får vara svensk medborgare ska tas bort. Detsamma gäller kravet på att arbetstagaren ska ha för avsikt att vistas i Sverige under högst sju år. Tiden som en arbetstagare inte får ha varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige (vistelsekravet) ska förlängas från fem till tio kalenderår. Personer som har vistats i Sverige för arbete för vilket expertskattelättnader har beviljats eller för arbete som forskare vid ett lärosäte ska dock undantas från vistelsekravet. Undantaget för arbete som forskare ska endast gälla vistelser under högst tre av de tio senaste kalenderåren.

Jernkontoret tillstyrker att kravet på att arbetstagaren inte får vara svensk medborgare tas bort. Däremot bedömer Jernkontoret att det är viktigt för acceptansen av systemet att det finns krav på en maximal vistelselängd.

Tio år är också en mycket lång tid i en forskares karriär. Jernkontoret menar därför att regeln borde harmoniseras. Sju år borde vara kvar som maximal avsedd vistelselängd och sju år är en rimlig höjning av vistelsekravet.

Jernkontoret

Annika Roos
Verkställande direktör

Gert Nilson
Teknisk direktör